

801 ex. vel honoratione hominum suorum; et non tam illorum quam episcopi huius civitatis, vel
 802 contemptu iussionis imperii nostri. Quam iussionem de redditione cuiusdam clerici, de custodia ipsius elapsi et in basilica sancti Martini latitantis, sub nostri nominis auctoritate conscribere iussimus¹; cuius etiam nobis exemplaria misistis. In quibus nos nequaquam iniuste aliquid decrevisse, ut vobis visum fuit, putamus. 5

Sed cum utrasque epistolas, vestram scilicet ac Teodulfi, nobis relegere fecissemus, asperior multo nobis et cum iracundia composita vestra quam Teodulfi videbatur epistola, et in nullo erga illum caritatis condimento respersa, sed potius quasi reum defendens et episcopum accusans; et sub velamine quodam celati nominis continens^a: vel posset^b vel admitti ad accusationem deberet; cum hoc omnino et divina 10 et humana lege sancitum sit nulli criminoso alterum accusandi dari licentiam. Quamquam a vobis ad hoc defensum et conservatum sit sub obtentu iussionis nominis nostri ut, qui iam accusatus et in conspectu populi civitatis suae² iudicatus est, accusandi locum habere caesarei nominis appellatione deberet: ad exemplum beati Pauli apostoli, qui, apud principes Iudaeae a gente sua accusatus, sed nondum iudicatus, cae- 15 sarem appellavit, et ab eisdem principibus ad caesarem iudicandus missus est. Quod nequaquam praesenti negotio convenit: Paulus enim apostolus, a Iudaeis accusatus, sed non iudicatus, caesarem et appellavit et adire permissus est. Hic vero infamis clericus, et accusatus et iudicatus et in custodiam^c missus et de custodia elapsus, basilicam, quam nisi post paenitentiam ingredi non debuerat, contra legem ingressus, 20 et adhuc, ut fertur, perverse vivere non cessans, ut dicitis, sicut Paulus caesarem appellavit, sed nequaquam ut Paulus caesarem aditurus est. 25

Illi³ enim, apud quem accusatus et a quo iudicatus atque in custodiam^c missus est et de cuius custodia evasit, praecipimus, ut reddatur. Et ille eum ad nostram audientiam sive vera sive falsa dicentem adducat, quia non decet, ut propter talem 25 hominem nostrae primae iussionis ulla fiat inmutatio.

Sed et valde miramur, quor vobis solis visum sit nostrae auctoritatis sanctioni et decreto contraeundum^d; cum liquido pateat, et ex consuetudine veteri et ex constitutione legum latorum^e decreta rata esse debere, nec^f cuiquam permissum illorum edicta vel statuta contemnere. Et in hoc satis mirare nequivimus, quod illius scelerati homi- 30 nis precibus, quam nostrae auctoritatis iussionibus obtemperare maluistis, cum nunc clarissime liqueat cum eodem homine amorem discordiae ex inruptione caritatis de hoc loco veluti^g egredi.

Ipsi quippe nostis, qui congregatio huius monasterii ac servi Dei — et utinam veri — dicimini^h, qualiter iam crebro vita vestra a multis diffamata est; et non abs- 35 que re. Aliquando enim monachos, aliquando canonicos, aliquando neutrum vos esse dicebatis. Et nos, consulendo vobis, et ad malam famam abolendam, magistrum et rectorem idoneum⁴ vobis elegimus et de longinquis provinciis invitavimus, qui et verbis et admonitionibus vos rectam vitam instruere et, quia religiosus erat, bonae conversationis exemplo potuisset informare. Sed pro dolor aliorum cuncta conversa sunt, et 40 diabolus vos quasi ministros suos ad seminandam discordiam, inter quos minime decebat, invenit: scilicet inter sapientes et doctores ecclesiae⁵. Et qui peccantes corrigere et castigare debuerunt, cogitis ad peccatum invidiae atque iracundiae prorumpere. Sed illi Deo miserante nequaquam ad sensum vestris malis suggestionibus praebituri sunt. 45

^a) quod reus addidit J. ^b) posse . . . debere corr. Arndt. ^c) custodia C. ^d) contra eundem C.
^e) legum latorum scripsit J. pro legum alterum C. ^f) ne C. ^g) vetuit C; corr. Mab. ^h) dicimini C.

1) Hae Caroli litterae interierunt. 2) Aurelianensis. 3) Theodulfo. 4) Alcvinum; cf. Vit. Alc. c. 9 (SS. XV, 190): Qui . . . vitam subiectorum quantum valuit corrigere studuit. 5) inter Theodulfum et Alcvinum.